

ናይ ኮቪድ-19 ሓቅታት ዝሓዘ ወረቀት ኣብ ኣሃድ ጅንሰን ኤንድ ጅንሰን ክታበት ኮቪድ-19 ጠጠው ኢሉ ኣሎ።

ኣብ 13 ኤፕሪል ኣመሓዳሪ ማይክ ደዊን፣ ዳይሬክተር ጥዕና ኣሃድ ስተፋኒ ማክክላውድ፣ ከምኡውን ናይ ኣሃድ ቺፍ መዲካል ኤፊሰር ብሩስ ቫንደርሆፍ ኤም.ዲ ንኹሎም ወሃብቲ ኣገልግሎት ክታበት ኮቪድ-19 ዝኾነ ጅንሰን ጅንሰን (ጃንሰን) ንግዜኡ ደው ክብልዎ ሓቲቶም።

እዚ ንዩ.ኤስ ዝተዋህበ ግብረ መልሲ እዩ። ናይ ምግብን መድሓኒትን ምምሕዳር (FDA)ን ናይ ሕመም ቁጽጽርን ምክልኻልን (CDC) [ነቲ ኣብ ዩኤስ.ኤ ነቲ ክታበት ምስ ወሰዱ ኣብ ውሑዳት ማለት ኣብ ሽድሽተ ሰባት ዝተራእዩ ናይ ደም መዕበስቲ ኣስዒቦም ንዝያዳ ምርመራ ክገብሩ ብምባል ንጅንሰን ኣንድ ጅንሰን](#) ደው ክብል ለበዋ ኣሕሊፎም።

ውሑድ መዕበስቲ ደም ተነገሩ

ኣብዚ እዋን እዚ ኣብ ዩ.ኤስ.ኤ ኣስታት 6.8 ሚልዮን ጅንሰን ኣንድ ጅንሰን ክታበት ኮቪድ-19 ተዋሂቡ ኣሎ። ብመሰረት FDAን CDCን ሽድሽተ ሰረብራል ሸኖስ ሳይነስ ትሮምቦሲስ (CVST) ዝተባህለ ናይ ምርጋእ ደም ምስ ትሑት ደረፋ ናይ ደም ፕላትሌትስ (ትሮምቦሳይቶፕንያ) ዝተባህሉ ተራእዮም። እዚ ናይ ምትሕውዋስ ኩነታት ሳሕቲ እዩ። እዞም ኩሎም ሽድሽተ ተርእዮታት ከኣ ኣብ ክሊ ዕድመ 18-48 ዘለዎ ደቂ ኣንስትዮ ጥራሕ እዩ ተራእዩ። እቲ ምልክታት ድሕሪ እቲ ክታበት ምስ ተቐበሉ ካብ ሽድሽተ ክሳብ 13 መዓልታት ዘሎ ክኸውን እንከሎ፣ እቲ ሓደ ግን ኣዝዩ ሓደገኛ ነይሩ።

ብመሰረት CDC ናይዚ ፍሉይ ዓይነት ምርጋእ ደም ክንክን ካብቲ ክንክን ናይ ካልእ ዓይነት ምርጋእ ደም ዝተፈለየ እዩ ክብል ኣዘኻኺሩ። መብዛኛትኡ ግዜ፣ ንምርጋእ ደም ክፍውስ ሄፓሪን ዝበሃል ጸረ ደም ምርጋእ መድሃኒት ይወሃብ። ኣብዚ ጉዳይ፣ ሄፓሪን ምሃብ ሓደገኛ ክኸውን ስለዝኸእል፣ ካልእ ኣማራጺ ክንክን ክወሃብ ይከኣል።

ጅንሰን ኤንድ ጅንሰን ዝተመሓየሹ ዓይነት ናይ ቫይረስ ተጠቂሙ እቶም ዋህዮታት ቅዳሕ ናይቲ ፕሮቲን ተጠቂሞም ን SARS-CoV-2 (ነዚ COVID-19 ዘስዕብ ቫይረስ) ክቐለሱ ሓበሬታ የመሓለፉ። ዘይንጡፍ ዘይጓዳእ ቫይረስ፣ ንኣብነት ሓደ ጉንፋዕ ዘስዕብ፣ ግራጭ ፕሮቲን ንምስራሕ ትእዛዛት ክብጽሑ ከም ተሸካሚ(ወይ መጓዳዒ ኣቅሓ) ይጠቅም። እቲ ኣካላት ነቲ ፕሮቲን ከም ወራሪ ይርእዮ እሞ ናይ ብያነ ዓቕሙ ሓፍ ብምባል ከኣ ይገጥሞ።

ዝቅጽሉ ደረጃታት

ናይ CDC ኣድቫይስሪ ኮሚቴ ኣን ኢሙናይዘሽን ፕራክቲስስ (ACIP) ብሮቡዕ 14 ኤፕሪል ተራኺቦም ነዚ ጉዳያት ብዝምልከትን ተኸእሎታት ኣገዳስነቱን ዳግመ መርመራምን ገምጊሞምን። ኣታ ኮሚቴ ንCDC ዝኾነ ለበዋ ኣየመሓለፉን ከምኡውን ድሕሪ ናይ ፍጹም ዝኾነ ናይ ጉድኣተ ጥቅሚ ትንተና ናይ ኣስታት 7-10 ዝውድእ ዳግመ ስብሰባ ክገብሩ ወጢኖም ኣለዉ። ነቲ ጉዳይ እንዳ ኣጽንዖ FDA እውን ነቲ ትንተና ገምጋም ክህበሉ እዩ። ንሕጂ ግን ጅንሰን ኤንድ ጅንሰን ክታበት ተቋራኢ ክጸንሑ እዩ።

እቶም ድር ጀንሰን ኤንድ ጀንሰን ወሲዶም ዘለዉ እንታይ ክስምዖም እዩ።

ብመሰረት CDC እዞም ቅድሚ ወርሒ ዝተኸትቡ ነዚ ሓደጋታት ናይ ናይ ጀንሰን ኤንድ ጀንሰን ከማዕብሉሉ ዝኸእሉ ዕድላት ኣዝዩ ትሑት እዩ። ኣብ ውሽጢ እዞን ሰለስተ ሰሙናት ክታበት ጀንሰን ኤንድ ጀንሰን ወሲድካ እንተኸንካ እሞ እዚ ምልክታት ከም ብርቱዕ ቃንዛ ርእሲ፣ ሕማም ከብዲ፣ ወይ እውን ሕጽረት ትንፋስ ዝገብረልካ እንተኸይኑ ሕክምናዊ ሓገዝ ክትሓቱ CDC ይላቦ።

ድሕሪ እተን ውሑዳት መዓልታት ክታበት ምውሳድ ኣብ ዘሎ ትሑት ቃንዛን ርእስን ምልክታት ሰዓልን እንተለዎም ብዙሕ ክግደሱሉ የብሎምን። እዚ ምልክታት እዚ ዘይጓድኡ ግን ከኣ ነቲ ግብረ መልሲ ናይቲ ክታበት ስዒቦም ዝመዱ እዮም።

ንክታበት ጀንሰን ኤንድ ጀንሰን ክወስዱ ቐጻራ ዝሓዙ እንተለዉ ኸኣ እንታይ ክገብሩ ኣለዎም?

ንቐጻሊ ክታበት ጀንሰን ኤንድ ጀንሰን ክወስዱ ቐጻራ ዝሓዙ ሕሙማት እንተለዉ ንቐጥታዊ ሓበሬታ ነቶም ወሃብቲ ኣገልግሎቶም ብምሕታት ቐጻራ ክሕዙ ይግባእ። እቶም ናበይቲ ናይ ሞደርና ወይ ከኣ ፋይዘር ክልተ ዶዝ ክታበታት ቀጥታዊ ዝኾነ መራኸቢ እንተዘይብሎም፣ ሕሙማት ቐጻርኦም ሰሪዞም ንካልእ መዓልቲ ክሕዙ ይሓይሹ።

ክታበታት ሞደርናን ፋይዘርን ካብ ናይ ጀንሰን ኤንድ ጀንሰን ዝተፈልዩ ቴክኖሎጂ ተጠቂሞም። ምስ እዚ ናይ RNA (mRNA) ዝተሓሓዘ ዝኾነ ናይ ድሕነት ስክፍታታት ዝተራእዩ የለን። ወይ እውን ህጹጽ ዝኾነ ተርእዮ ኣይተራእዩን። MRNA ክታበታትፈትሊታት ናይ መቐለዊ ጥረ-ነገር ይጥቀሙ ተጠቂሞም ጀነቲክ ኮድ ናብ ዋህዮታት ብምብጻሕ ናይቲ ፕሮቲን ደጋዊ ክፍለ/ሰፓይክ ምስቲ SARS-CoV-2 ቫይረስ ክጣበቕ ይገብሩ። ብናይ mRNA ትእዛዛት ዝተሰርሑ ፕሮቲናት ነቲ ስርዓተ ምክልኻል ነቲ ግራጭ ፕሮቲናት ከም ወራሪ ንምርኣይን፣ ንዑኡ ንምቅላስ ድማ ጸረ ኣካል ንምምዕባል እናመሃሩ የበራብርዎ።

ቀጻሊ ዝኾነ ናይ ድሕነት ቁጽጽር

እቲ CDC ካልኣት ፈደራዊ መሻርኽትታትን ብዙሕ ፈውሲ ኽታበት ትዕዝብቲ ስርዓታት ተጠቂሞም፣ ነዚ ሓድሽ ፈውሲ ክታበት ንዝኾነ ኣስጋኢ ጎናዊ ሳዕቤን ትዕዝብቲ የካይዱ። እዚ ቀጻሊ ትዕዝብቲ ኣብ ክሊንካል ፈተነታት ዘይተረኣዩ ጎናዊ ሳዕቤን ክገልጽ ይኸእል።

ዝኾነ ሰብ ድሕሪ ክታበት ዘይንቡር ኩነት እንተኣርእዩ፣ እቶም ኣቅረብቲ ክታበቶም ናብቲ [ቫክሲን ኣድቫርስ ኤቨንት ሪፖርቲንግ ሲስተም](#) (VAERS) ጸብጻብ ክሰዱ እዮም። VAERS ካብ ክኢላታት ጥዕናን፣ ኣዳለውቲ ክታበታትን፣ ከምኡ'ውን ካብ ህዝቢ ብዛዕባ እቲ ዘይንቡር ተርእዮታት ጸብጻባት ዝእክብ ሃገራዊ ሜላ እዩ። ኩሉ ግዜ ትጽቢት ዘይግበረሎም ጎናዊ ሳዕቤናት ብዘይትጽቡዮ ይረኡ፣ ወይ ከኣ እቶም ዘይንቡራት ተርእዮታት ኩሉ ግዜ ቐጻልን ፍሉይን መጽናዕቲ ይግበረሎም።

እቲ ክታበት እንተደኣ ሓደገኛ ዝኾነ ተኸእሎታት እንተርእዩ፣ እቶም ሓገግቲ መን ክኸተብ ኣለዎን የብሉን ኣብ ዝብሉ መምሪሒ ሓበሬታ ይህቡ።

14 ኤፕሪል 2021 ዝተፈጠረ

ንተወሳኺ ሓበሬታ፣ ነዚ ይጎብንዩ፡ coronavirus.ohio.gov.

ኮቪድ-19 ንዝምልከቱ ሕቶታትኩም መልሲ ንምርካብ፣ በዚ ስልኪ ደውሉ፡ call 1-833-4-ASK-ODH (1-833-427-5634)።

ኣእምሮኣዊ ጥዕናኩም ልክዕ ከም ኣካላዊ ጥዕናኩም ኣገዳሲ እዩ። ንስኹም ወይ ከኣ ፈተውቲ ምስ ለበዳ ኮሮና ቫይረስ ዝተተሓሓዘ ጭንቀት እንተኣጋጢምኩም፣ ን 24 መዓልታት ኣብ ሰሙን ንሸውዓተ መዓልታት ሓገዝ ይርከብ። ናብ ኮቪድ-19 ናይ ሓገዝ መስመር 1-800-720-9616 ደውሉ።